

PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM
UNIVERSITY OF PÉCS

H-7633 Pécs, Szántó Kovács János u. 1/b.
Tel.: +36 72 501-500

K A P O S V Á R I
E G Y E T E M

H-7400 Kaposvár,
Dr. Guba Sándor u. 40.
Tel.: +36 82 505-800

A kompetencia-alapú pedagógusképzés regionális szervezeti, tartalmi és módszertani fejlesztése
a Pécsi Tudományegyetem és a Kaposvári Egyetem részvételével

TÁMOP-4.1.2-08/1/B-2009-0003

Fejlesztő neve:

CZANIKNÉ DEZSŐ EMÓKE

MA szak: magyartanár

Kurzus: Az anyanyelvi nevelés módszertana

Modul címe:

ÚJSÁGPROJEKT NYOLCADIKOSOKNAK

1. Az óra tartalma – A tanulási téma bemutatása:

Az alábbi modul a projektmódszer egyik alkalmazási lehetőségét mutatja be a hallgatóknak a magyar nyelvtan tanításában.

A projekt(jellegű) tanulás az élethosszig tartó tanulást készíti elő, annak feltételeit igyekszik megteremteni. Az alább bemutatott projekt egy gyakorlatban már többször kipróbált tanulási folyamat, melyben a gyerekeknek a szaktárgyi ismeretek megismerésén kívül módjuk van sok egyéb készség, képesség fejlesztésére, pl. terveznek, szerveznek, írnak, rajzolnak, lektorálnak, számítógépes szövegszerkesztői munkát végeznek, grafikai programokat használnak, stb. A hazai órarendek, az iskolák munkarendje, szokásai ritkán teszik lehetővé egy-egy klasszikus projekt létrejöttét. Az alábbi folyamat is inkább projektjellegű, hiszen órarend szerinti nyelvtanórákon folyik a közös munka, otthon pedig a kutatás, a szövegszerkesztés és az egyéb, időigényesebb tevékenységek.

2. Fejlesztendő tanári kompetenciák:

a. Általános kompetenciák

A tanári kulcskompetenciák szerint a tanár szakmai felkészültsége birtokában hivatásának gyakorlása során alkalmas: **(15/2006. (IV. 3.) OM rendelet az alap- és mesterképzési szakok képzési és kimeneti követelményeiről)**

1. a tanulói személyiség fejlesztésére
2. tanulói csoportok, közösségek alakulásának segítésére, fejlesztésére
3. a pedagógiai folyamat tervezésére
4. a szaktudományi tudás felhasználásával a tanulók műveltségének, készségeinek és képességeinek fejlesztésére
5. az egész életen át tartó tanulást megalapozó kompetenciák hatékony fejlesztésére
6. a tanulási folyamat szervezésére és irányítására

Nemzeti Fejlesztési Ügynökség

ÚMFT infovonal: 06 40 638 638
nfu@meh.hu • www.nfu.hu

Befektetés a jövőbe

Új Magyarország
FEJLESZTÉSI TERV

7. a pedagógiai értékelés változatos eszközeinek alkalmazására
8. szakmai együttműködésre és kommunikációra
9. szakmai fejlődésben elkötelezettségre, önművelésre

b. Magyartanári kompetenciák (PTE magyartanári MA tanterve alapján)

Képes

1. az irodalomtudomány és a nyelvtudomány korszerű iskoláinak, elméleteinek gyakorlatba való átültetésére, a tanítás folyamataiban való felhasználására
2. a korszerű elméletekhez kapcsolódó értelmezési-elemzési-létrehozási-közzétételi stratégiáknak, módszereknek és eljárásoknak a tanulási folyamatokban való működtetésére, az aktív tanulói felhasználás megtanítására
3. a tanulók korszerű történeti érzékének fejlesztésére, alakítására
4. a kortárs kultúra közvetítésére, jelenségeinek a tanulási folyamatban való feldolgozására
5. a magyar nyelv és irodalom és más műveltségterületek tartalmainak tanulói tevékenységben való összekapcsolására
6. az irodalom, az irodalmi folyamat nyelvi-materiális, formai-poétikai és szociológiai-pszichológiai komponenseinek, vonatkozásainak feltárására
7. a tanulók szövegértési-szövegalkotási-érvelési kompetenciáinak differenciált fejlesztésére különböző műfajokban és kommunikációs helyzetekben
8. a tanulóknak az anyanyelvhez és az irodalomhoz kapcsolódó kulturális, szociális és személyes kompetenciáinak fejlesztésére, beállítódásuk befolyásolására
9. a magyartanítás taneszközeinek kritikai elemzésére

3. Előfeltételek / előfeltétel tudás:

A hallgatók ismerik az adott korosztályt, rendelkeznek óralátogatási tapasztalatokkal, ismerik a tantervet és az általános iskolás tankönyveket is. Van előzetes tudásuk a kulcskompetenciákról, a projektekről és a projektjellegű oktatásról is. Terveztek már hosszabb-rövidebb tanulási egységeket. Tanulmányaik során megismerték és gyakorolták a fejlesztő értékelést.

4. Eszközigény:

Csomagolópapír, filctollak, gyurmaragasztó, fólia, fóliaíró tollak, írásvetítő, A4-es lapok, számítógép, internet-hozzáférés, projektor.

5. Szakmódszertani óravázlat:

R

1.

a.) Mi a kompetencia? Mit tudtok róla?

b.) Gyűjtsétek össze a kompetenciákat, és azt, hogy magyarórán nekünk mely kompetenciákat kell fejlesztenünk!

2.

Mit tudtok a projektoktatásról? Miben különbözik a projektjellegű oktatás a projektoktatástól?

J

3.

a.) Olvassátok el a projekt szövegét! Képzeljétek el, hogy ti is ebbe az osztályba jártok! Az osztály úgy döntött, hogy belevág a nagy kalandba, de mindenki mást és mást vállal, mint egy igazi szerkesztőségben. Készítetek szerződést a vállalásokról!

b.) Az órafelvétel első 4 és fél percében a gyerekek összegyűjtöttek néhány értékelési szempontot, amelyeket fontosnak tartanak, és amelyek alapján egymás és saját munkájukat értékelik majd a munka végeztével. Nézzétek meg a felvételt, és egészítsétek ki saját véleményetek alapján! <http://www.youtube.com/watch?v=I8pbYczEQPk>

4.

Készítetek 10 órára tervet: hogyan épülhet föl egy újságprojekt?

5. 🧑🧒

Jegyzeteljete az órafelvétel második részének megtekintése közben az insert segítségével: A gyerekek milyen formai jellegzetességeit gyűjtötték össze az újságnak! Egészítsétek ki, pontosítsátok a tanulók munkáját rávezető kérdések, feladatok segítségével! (Lásd felvétel 4perc 37mp – 9 perc 47 mp-ig) <http://www.youtube.com/watch?v=I8pbYczEQPk>

6. 🧑🧒

Gyűjtsetek témákat: hogyan irányítanátok a gyerekeket a megfelelő, korabeli problémák felé, ha nincs elég ötletük?

7. 🧑🧒

Írjatok meg egy óratervet a folyamat bármelyik órájához pl. a riport vagy az interjú témakörhöz!

8. 🧑🧒

a.) Írjatok össze értékelési szempontokat, amelyek alapján a diákok írásait értékelhetjük!

b.) Készítsétek el a csoport munkáját értékelő szempontsört is!

c.) Külön feladat a prezentáció értékelése: ennek szempontjait is dolgozzátok ki! Ehhez nézzétek meg segítségül az egyik csoport prezentációját az órafelvétel 3. részében (9 perc 50mp-13 perc 24 mp) <http://www.youtube.com/watch?v=I8pbYczEQPk>

d.) Tervezzetek jutalomkártyákat azoknak a csoportoknak vagy egyéneknek, akik valamilyen szempontból kimagaslót nyújtottak!

9. 🧑🧒

Fogalmazzátok meg: mire jó, milyen kompetenciákat fejleszt az újságprojekt?

R

10. 🧑🧒 **Kilépőkártya**

Válaszoljatok röviden az alábbi kérdésekre:

1. Mit tanultam a két foglalkozás során?
2. Milyen kérdés fogalmazódott meg bennem a munka végére a témával kapcsolatban?
3. Személyes megjegyzésem a témáról:

6. Megjegyzések a feladatokhoz:

A bemutatott projekt megvalósításához mindenképpen szükséges a 3., 4., 7., 8 feladatok elvégzése. A többi feladat elhagyható, ha kevesebb idő áll a csoport rendelkezésére.

R

Az 1. és 2. feladat célja a hallgatók előzetes tudásának előhívása a kompetencia fogalmáról és a projektoktatásról. Egyénileg összegyűjtik eddigi ismereteiket, majd társaik és oktatójuk segítségével kiegészítik azt. Megfogalmazhatják saját korábbi tapasztalataikat, de véleményüket, kérdéseiket, aggályait is.

1.

Tervezett idő: 15 perc.

A feladat célja: az előzetes tudás előhívása.

Munkaforma: egyéni, az ellenőrzés frontális a táblánál.

A feladat során kipróbált módszerek: névlánc.

Feladat: a.) Mi a kompetencia? Mit tudtok róla? b.) Gyűjtsétek össze a kompetenciákat, és azt, hogy magyarórán nekünk mely kompetenciákat kell fejlesztenünk!

Eszközök: papír, tábla, tollak.

Lehetséges megoldások: egyéni.

Az oktató kiegészítheti:

a.) A kompetencia „képeség arra, hogy a pszichés erőforrásaink (így tudásunk és attitűdjeink) mozgósításával komplex igényeknek megfeleljünk.” (OECD DeSeCo projekt)

A norvég nemzeti alaptanterv 2003-ban így fogalmazta meg: „képeség arra, hogy a tudásunkat és képességeinket eredményesen és kreatív módon használjuk társas helyzetekben.”

A NAT kulcskompetenciái:

- anyanyelvi kompetencia
- idegen nyelvi kompetencia
- matematikai kompetencia
- természettudományos kompetencia
- digitális kompetencia
- a hatékony önálló tanulás kompetenciája
- szociális és állampolgári kompetencia
- vállalkozói kompetencia
- esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség.

b.) Magyarórán természetesen és hagyományosan az anyanyelvi kompetencia fejlesztése az elsődleges cél. Mégis nagyon sok egyéb kompetencia fejlődhet jól kiválasztott feladatok és változatos munkamódszerek segítségével.

Ha természettudományos ismeretterjesztő szövegeket is használunk szövegértés- gyakorlatokra, akkor ezt a természettudományos kompetencia fejlődéséért is tesszük.

Ha kutatómunkára használjuk a számítógépet, szövegalkotási feladatokat időnként géppel is végeztetünk, fejlődik a digitális kompetencia.

Ha gyakran dolgozunk páros vagy csoportmunkában, fejlődik a szociális és vállalkozói kompetencia.

Szövegalkotásakor és egyes irodalmi művek előadásakor, megzenésített változat hallgatása közben vagy lerajzolása esetén fejlődik a gyerekek esztétikai-művészeti tudatossága és kifejezőképessége. Szinte minden kulcskompetencia fejlődéséért sokat tehetünk!

2. 🍌 🍌 🍌

Tervezett idő: 10 perc.

A feladat célja: az előzetes tudás előhívása.

Munkaforma: páros munka, frontális ellenőrzés.

A feladat során kipróbált módszerek: pókhálóábra.

Feladat: Mit tudtok a projektoktatásról? Miben különbözik a projektjellegű oktatás a projektoktatástól?

Eszközök: papír, tábla.

Lehetséges megoldások: egyéni

Pl.: A **projekt** lényege, hogy a tanulókkal közösen fogalmazzuk meg a témát, a feladatokat; kitaláljuk, hogy mi legyen a végeredmény s a gyerekek kutatva, keresve, alkotva közösen

teremtik meg a tervezett projektet, s közben játszva rengeteget tanulnak úgy, hogy szinte észre sem veszik. A tanárnak „csak” okosan kell irányítani a rengeteg ötletet. A projekt fontos eleme az értékelés, önértékelés is, amit szintén a gyerekek végeznek. Nyolcadikban ez már jól megy, reális értékelések születnek. A projektoktatás klasszikusan projektnapokon vagy projekthéten történik, hogy a kiválasztott téma alapos feldolgozására, a projekt elkészítésére jusson elegendő idő megszakítás nélkül. Ha mégsem így történik, vagy a téma kiválasztása nem a gyerekek ötleteinek eredménye, illetve az értékelés hagyományos, akkor inkább projektjellegű oktatásról beszélünk.

J

Nyolcadik osztályban a sajtóműfajok témakörhöz kapcsolódva szinte magától adódik egy kb. két hónapos nagy munkának az ötlete: Készítsünk napilapot vagy hetilapot valamelyik jeles magyar történelmi esemény idejéből, vagy bármilyen elmúlt, esetleg jövőbeli, képzeletbeli korból!

3. 🍪 🍪 🍪

Tervezett idő: 30 perc.

A feladat célja: Megismertetni a hallgatókat egy valóságban kipróbált projekttel, és szerződéstervezetet készíttetni velük ehhez a projekthez.

Munkaforma: Csoportmunka négyfős csoportokban, frontális megbeszélés a végén.

Feladat: a.) Olvassátok el a projekt szövegét! Képzeljétek el, hogy ti is ebbe az osztályba jártok! Az osztály úgy döntött, hogy belevág a nagy kalandba, de mindenki mást és mást vállal, mint egy igazi szerkesztőségben. Készítsetek szerződést a vállalásokról!

b.) Az órafelvétel első 4 és fél percében a gyerekek összegyűjtöttek néhány értékelési szempontot, amelyeket fontosnak tartanak, és amelyek alapján egymás és saját munkájukat értékelik majd a munka végeztével. Nézzétek meg a felvételt, és egészítsétek ki saját véleményetek alapján!

Eszközök: számítógép internet-hozzáféréssel, papír.

A projekt leírása:

Egy nyolcadikos osztály túlvan a felvételin. Mindenki tudja már, vagy hamarosan meg fogja tudni, hogy fölvtették valamelyik középiskolába. Emiatt már nagyon nehéz motiválni őket. Igazán izgalmas feladatot kell kitalálni ahhoz, hogy hasznosan és jókedvűen teljenek az órák.

Magyar nyelvtanból a sajtóműfajok következnek. Sikerült úgy előkészíteni a témát, hogy az egyik nyelvtanórára két lány azzal az ötlettel érkezik: kedvük lenne egy újságot készíteni, ha

már úgyszólván a sajtóműfajokat fogjuk tanulni. Rövid vita után sikerül meggyőzniük az osztályt, egyre többen kedvet kapnak ehhez a munkához. A tanár elmondja a projekt munka lényegét, amivel lassan-lassan meggyőzi a még bizonytalankodókat. Mindenki belelkesedik, tervezgetik a lehetséges témákat. Lassan körvonalazódik a végső választás: bármilyen korban íródhatnak az újságok, napilapok vagy hetilapok. A diákok egyre lelkesebbek. Kialakítják a négy-, ötfős csapatokat. Elkezdnek tervezgetni. A tanár arra kéri a gyerekeket, hogy következő órára gondolják végig, hogy ki mit tud vállalni és teljesíteni a saját csapatában.

A következő órán — egy komoly beszélgetés után — megszületik egy szerződés. A tanár fölajánlja segítségét a csapatoknak, és a gyerekek is elmondják, leírják, ki mit vállal. Elkezdik megtervezni azt is, hogy milyen szempontok szerint értékelik majd saját munkájukat a tanár segítségével a projekt végén. Az értékelési szempontok a munka során még bővülnek majd a gyerekek tapasztalatai alapján. A végleges forma az utolsó órára alakul ki, csak azért gyűjtünk most szempontokat, hogy mindenki tudja magát mihez tartani a munka során.

Lehetséges megoldások:

a.) Szerződés

Csapatunk vállalja, hogy közösen elkészíti az újságot 1848. március 16. napjáról a megbeszélte határidőre.

X. a cikkíráson kívül vállalja, hogy érdekes témák után kutat, ezeket ajánlja a többieknek, mert érdekli a történelem, szívesen olvasgat a múltból.

Y. a cikkíráson kívül vállalja, hogy helyesírási és nyelvhelyességi szempontból ellenőrzi a társai írásait is, mert jó helyesíró és örömmel végezné ezt a munkát.

Z. a cikkíráson kívül vállalja a tördelést, a számítógépes grafikai munkákat, mert érdeklik a számítógépes programok, szívesen tökéletesítené tudását.

S. A cikkíráson kívül ügyel a határidőre, biztatja, lelkesíti társait, szerkeszti a lapot. Rajzol is.

A csoport minden tagja minden műfajban alkot legalább egy cikket.

Pontosan betartjuk a határidőket, mert különben akadályozzuk társaink munkáját.

Ügyelünk írásaink tartalmára és külalakjára is. Nyelvileg igényesen dolgozunk.

Ötleteivel mindenki a legjobb teljesítményre törekszik.

Kutatunk, hogy érdekes cikkek születhessenek.

Figyelünk társainkra, segítjük egymás munkáját.

Pécs, 2011.

.....
aláírás

b.) Az értékelés szempontjai:

- Pontosság, a határidők betartása
- Igényesség (tartalmi, nyelvi és formai)
- A munka mennyisége értékelhető legyen
- A munka minősége a lehető legjobb legyen
- Ötletesség, kreativitás
- Történelmi hűség/fantázia
- Együttműködés
- Figyelem, felelősség
- Magaviselet
- Csapatmunka
- Segítségnyújtás
- Mások véleményének meghallgatása
- Munkatempó
- Együttműködés vagy a közös munka hátráltatása

4. 🧑‍🎓

Tervezett idő: 20 perc.

A feladat célja: Hosszabb távú terv elkészítése, egy nagyobb tanítási egység megtervezése.

Munkaforma: csoportmunka.

Feladat: Készítsetek 10 órára tervet: hogyan épülhet föl egy újságprojekt?

Eszközök: fólia, fóliaíró tollak, írásvetítő.

Lehetséges megoldások:

1. óra: Csoportalakítás, témaválasztás, szerződés, vállalások, értékelési szempontok
2. óra: Sajtótermékek tanulmányozása grafikai, tördelési szempontból
3. óra: Ismerkedés a műfajokkal: A hír

4. óra: A tudósítás
5. óra: A kommentár
6. óra: A riport
7. óra: Az interjú
8. óra: A glossza, a jegyzet
9. óra: A „kész termékek” összeállítása, bemutatása a saját csoportban
10. óra: Az újságok bemutatása a többi csoportnak, értékelés

A terv részletesebben:

1. óra: Négy-, ötfős csoportokat alkotnak a tanulók. Sokszor célszerű, ha a tanár állítja össze az együtt munkálkodó csapatokat képességek alapján, de ebben az esetben ők dönthetnek, hogy kikkel szeretnének együtt dolgozni. A csoportok kiválasztanak egy kort, amikor saját újságuk megjelenik. A fűrtábra módszerével összegyűjtik a témákat, amelyek eszükbe jutnak, majd a táblánál összesítjük az eredményt ezzel segítve a többi csoportnak. Otthoni és könyvtári kutatómunkának kapják a gyerekek, hogy a kiválasztott korhoz keressenek – valóságos vagy akár képzeletbeli — említésre méltó eseményeket, személyeket, amelyekről/akikről majd a cikkek szólhatnak.

2. óra: Egy-egy napilapot és hetilapot kap minden csoport. A cikkeket olvasva meg kell figyelniük, hogy mi a különbség köztük (terjedelem, forma, elrendezés, párbeszéd, betűtípus, betűméret, kiemelés, képek, tördelés stb.). Az észrevételeket csoporton belül megbeszélik, majd megfigyeléseiket egymással is megosztják a csoportok.

3. óra: A hír műfajával ismerkedünk meg részletesebben. Azután mindenki ír két-két hírt. A gyerekek fölolvassák egymásnak munkáikat a csoporton belül. Megbeszélik, hogy az írások megfelelnek-e a műfaji követelményeknek, majd az önként jelentkezők bemutatják az osztály előtt is. Az osztály véleményét mond a hallottakról. A saját írások bemutatása a többi órán, a többi műfaj esetén is ugyanígy történik.

4. óra: A tudósítás műfaji sajátosságait ismerjük meg, majd mindenki ír egy tudósítást szabadon választott témából.

5. óra: A kommentár műfaját tanulmányozzuk, a csoportok együtt írnak egy-egy kommentárt.

6. óra: A riport műfajával ismerkedünk meg. Mivel ez igen összetett műfaj, ezért ezt a cikket csak elkezdik a tanulók az órán, majd otthon fejezik be.

7. óra: A riport és az interjú közötti különbséget beszéljük meg. Ír minden gyerek egy interjút egy általa választott személlyel.

8. óra: A glossza és a jegyzet műfaját tanulmányozzuk, a gyerekek választhatnak, hogy

melyiket írják meg.

A fenti műfajokon kívül a gyerekek apróhirdetéseket, gyász híreket, időjárás-jelentést, horoszkópot, jóslást, ételrecepteket... is írnak egy-egy lapba. Nagyon sok eredeti, vidám, diákos ötlet születik.

Komoly teljesítmény a lapok külső megjelenését megtervezni és kivitelezni. Egyesek igyekeznek régies betűtípust találni, a betűk méretével kiemelni a fontos dolgokat, vajsínű vagy szürke lapra nyomtatnak. Mások teával „antikolják” az elkészült lapokat, sőt megégetik a lapok szélét, hogy igazán régi, elrongyolódott benyomást keltsenek. Képeket mellékelnek bizonyos cikkekhez.

9. óra: Ekkor történik meg a lapok összeállítása. A gyerekek megbeszélik a cikkek végleges sorrendjét, elvégzik az utolsó simításokat, javítgatásokat.

Az órai munkán kívül a tanulók folyamatosan dolgoznak otthon. Ahogy az egyes műfajokat megismerjük, kiderül, hogy az összegyűjtött témák mégsem használhatók, vagy további részletek keresése szükséges egy-egy írás megszületéséhez. Lelkesen kutatnak. A csoporton belül beosztják, hogy kinek a feladata a gépelés, a tördelés, a lektorálás. Ezt is folyamatosan végzik, hogy a megbeszélte határidőre összeálljanak az újságok.

A közös munka értékeléséhez és az önértékeléshez az osztály közösen állított össze szempontsort. Ennek alapján a gyerekek a csoporton belül értékelik egymás munkáját, majd a szöveges értékelés alapján osztályzatot adnak egymásnak a projektben végzett munkájukra. Mivel ezt gyakorolják már négy éve, ezért nagyon reális értékelések születnek. Nyolcadikban már nem azt mondják ilyenkor a gyerekek, hogy mit szeretnének kapni, hanem pontosan érzik, hogy milyen osztályzatot érdemelnek. Megbeszélik a cikkeket tartalmi és műfaji szempontból, értékelik a csoport tagjainak egyéni és közösségi munkáját és a tagok részvételét a prezentációban. Ezek alapján születnek meg az osztályzatok.

10. óra: Ezen a napon a csoportok bemutatják egymásnak a kész lapokat. Ekkor van idő kézbe is venni őket, beleolvasni más csoportok munkáiba.

5. 🍌

Tervezett idő: 15 perc.

A feladat célja: A hallgatók képesek legyenek egy feladat kiadása után elképzelni a gyerekek lehetséges megoldásait. Azokat értékeljék, egészítsék ki!

Munkaforma: páros munka.

A feladat során kipróbált módszerek: insert.

Feladat: Jegyzeteljetek az órafelvétel második részének megtekintése közben az insert

segítségével: A gyerekek milyen formai jellegzetességeit gyűjtötték össze az újságnak!
Egészítsetek ki, pontosítsátok a tanulók munkáját rávezető kérdések, feladatok segítségével!
(Lásd felvétel 4perc 37mp – 9 perc 47 mp)

Eszközök: Számítógép internet-hozzáféréssel.

Lehetséges megoldások:

Az insert módszert általában írott anyagok feldolgozásakor használjuk, de ehhez a feladathoz is alkalmazható kicsit leegyszerűsítve. Jegyzetelés után a következő jelölésekkel dolgoznak a hallgatók:

- ✓ egyetérték vele, szerintem is fontos
- nem értek egyet vele, szerintem nem fontos
- + hiányzik a fősorolásból, én még hozzátenném

A film megjelölt részében a gyerekek leírják posztereikre a következő jellemzőket, a hallgatók jegyzetelnek, majd a végén jelölik és kiegészítik saját ötleteikkel a listát:

- ✓ Képek
- ✓ Betűszín, betűméret
- ✓ Cím, a főcímek kiemelése
- ✓ Stílus, összhang
- ✓ Rendezettség, kiemelések
- ✓ Színek

- + aláhúzás
- + dőlt betű
- + hasábokba rendezés
- + impresszum
- + címlapon vezércikk
- + címlapon megkezdett cikk (folytatás a ... oldalon)
- + nyelvhelyesség

6.

Tervezett idő: 10 perc.

A feladat célja: A hallgatók képzeljék magukat egy igazi tanóra! Hogyan segítenék a gyerekeket egy minél sokoldalúbb lap elkészítésében?

Munkaforma: frontális.

A feladat során kipróbált módszerek: ötletroham.

Feladat: Gyűjtsetek témákat: hogyan irányítanátok a gyerekeket a megfelelő, korabeli problémák felé, ha nincs elég ötletük?

Lehetséges megoldások:

- A korabeli tudomány új eredményei
- A technika vívmányai, újdonságai, fegyverek, járművek...
- A választott kor divatos sportjai, versenyek, eredmények
- A divat újdonságai, furcsaságai
- A társasági élet jelentős eseményei
- A kultúra értékei
- A kor receptjei
- A várható időjárás
- Apróhirdetések, üzleti reklámok
- Gyász hírek
- Horoszkóp
- Olvasói levelek
- Rejtvények, feladványok

7.

Tervezett idő: 25 perc.

A feladat célja: A hallgató megtanuljon egy tanórát megtervezni változatos munkaformákkal és módszerekkel.

Munkaforma: egyéni aztán páros megbeszélés.

Feladat: Írjatok meg egy óratervet a folyamat bármelyik órájához pl. a riport vagy az interjú

témakörhöz!

Eszközök: papír, toll.

Lehetséges megoldások: Óravázlat

Tantárgy: magyar nyelvtan	Évfolyam:8.	Téma: Az interjú műfaja
Szerző: X.Y. hallgató	Óraszám: 1	

Feladat	A diákok tevékenysége, kellékek	Idő, munkaforma
Előzmények: Az osztály az elmúlt órákon az újságprojekt részeként már megismerkedett néhány sajtóműfajjal. Mára mindenki hozott magával egy interjút valamilyen sajtótermékből.		
Ráhangelődés: Ismerkedés az interjú jellemzőivel A táblára fölkerülnek a megfigyelt jellemzők egy pókhálóábrán	Minden gyerek bemutatja saját csoportjában az interjút, amit hozott. A csoportok megbeszélik a jellemzőket, amelyeket észrevettek. Névlánc segítségével minden csoport hozzátesz a közös megoldáshoz. Utána a tankönyv segítségével ellenőrzik magukat a gyerekek. Ami kimaradt a jellemzőkből, azt még hozzáírják az eddigiekhez.	10 p Csoportmunka 5 p Frontális osztálymunka
Jelentésteremtés: Interjút ír mindenki.	A csoport által közösen kiválasztott kor egy jeles személyiséggel készítenek interjút egyénileg a gyerekek. A kor lehet a múltban bármelyik időpont, de lehet akár az elképzelt jövő is. Az interjúalany is lehet valóságos vagy képzeletbeli, híres ember vagy hétköznapi személy.	20 p Egyéni munka

<p>Reflektálás és fejlesztő értékelés: Mindenki fölolvassa a saját interjúját a saját csoportjában. Együtt kiválasztják a legjobbat, választásukat indokolják is.</p>	<p>Minden csoportból a legjobbat fölolvassák az osztály előtt is. Az osztály értékeli, dicséri, tanácsokat ad.</p>	<p>10 perc Csoportmunka majd frontális osztálymunka</p>
<p>Otthoni feladat: Mindenki befejezi az interjúját és tökéletesíti társai kritikája alapján. Ha elkészült, előkészíti arra, hogy majd bekerülhessen a csoport újságjába (pl. begépel a számítógépbe, vagy kézzel leírja A/4-es lapra, rajzol vagy képet keres hozzá stb.)</p>		

8. 🧑🧑🧑

Tervezett idő: 35 perc

A feladat célja: A hallgatók gondolják végig, hogy az egyes írásokat hogyan értékeljék. Beszéljék meg azt is, hogy a projekt során végzett egyéni munka és közösségi munka milyen szempontok alapján értékelhető. Dolgozzák ki a prezentáció értékelési szempontjait is.

Munkaforma: csoportmunka!

Feladat:

a.) Írjatok össze értékelési szempontokat, amelyek alapján a diákok írásait értékelhetjük!

Lásd 1. melléklet: Viva La Vita; 2. melléklet: Egyiptomi Hetilap; 3. melléklet: Fantázia című újság

b.) Készítsétek el a csoport munkáját értékelő szempontsört is!

c.) Külön feladat a prezentáció értékelése: ennek szempontjait is dolgozzátok ki! Ehhez nézzétek meg segítségül az egyik csoport prezentációját az órafelvétel 3. részében (9 perc 50mp-13 perc 24 mp)

d.) Tervezzetek jutalomkártyákat azoknak a csoportoknak vagy egyéneknek, akik valamilyen szempontból kimagaslót nyújtottak!

Eszközök: Számítógép internet-hozzáféréssel, papír.

Lehetséges megoldások:

a.) Szempontsor az egyes tanulók munkájának értékelésére az elkészült cikkekről

Az alábbi táblázat a csoportok tagjainak értékelésére szolgál. Az egyes írásokat 1-5-ig értékelhetik a tanulók. A szöveges értékelést ennek alapján készítik el, s ez segít az osztályzatok kialakításában is.

Név	Hír			Tudósítás			Kommentár			Riport			Interjú			Glossza			Jegyzet			Egyéb írások			Külfalok	Kép	Egyéb
	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3						

1. Megfelel-e a műfaj követelményeinek?

2. A cikk témája (Mennyire nézett utána az adott kornak, témának; mennyire ötletes?)

3. A cikk terjedelme, nyelvezete, helyesírása...

b.) A csoport működését értékelő szempontsor:

- A csoport tagjai figyelmesen meghallgatják egymást.
- A csoport tagjai világosan fogalmaznak, ha kell, megismétlik mondanivalójukat.
- A csoport tagjai nyitottan fogadják egymás ötleteit, kulturáltan megvitatják, amivel nem értenek egyet.
- A csoport tagjai elfogadják mások segítségét, véleményét, tanácsát saját írásaikkal kapcsolatban.
- A csoport tagjai önként jelentkeznek bizonyos feladatokra a jobb közös teljesítmény érdekében.
- Ha probléma adódik a közös munkában, akkor a csoport megfogalmazza, véleményét mond róla, javaslatot tesz a megoldásra.

c.) A prezentációt értékelő szempontsor:

- A csoport tagjai mindannyian részt vettek a prezentációban.
- Egyenlően osztották el a feladatokat a prezentáció során.
- Világos és érthető volt a prezentáció.
- Kapcsolatot tartottak a hallgatósággal, igazán nekik beszéltek.
- Választékos, árnyalt volt a fogalmazás, helyes, tiszta a beszéd.
- Esztétikus volt a bemutatott anyag, logikus a prezentáció felépítése.
- Válaszoltak a hallgatóság kérdéseire.

d.) Jutalomkártyák: Lásd 4. számú melléklet

9. 🧑🧒

Tervezett idő: 15 perc.

A feladat célja: A folyamat elején átgondolták a hallgatók a kompetenciáról tanultakat. Most, miután megterveztek egy komoly projektet, több órát foglalkoztak az adott témával, fogalmazzák meg, hogy milyen kompetenciák fejlődését segítettük elő!

Munkaforma: páros.

Feladat: Fogalmazzátok meg: mire jó, milyen kompetenciákat fejleszt az újságprojekt?

Eszközök: Papír, toll.

Lehetséges megoldás:

Az újságprojekt nagyon eredményes lehet, mert:

- A gyerekek viszonylag szabadon dönthetnek, hogy miről, hogyan írnak, milyen formában jelentetik meg.
- Gyakorolják a különböző sajtóműfajok írását. Kutatnak, olvasnak, hogy írásaik nagyjából korhűek lehessenek.
- Gépelnek, szöveget szerkesztenek, sőt egyes csoportok hasábokra tördelik a szövegeket.
- Igyekeznek mindannyian igényes külsőt kialakítani lapjaiknak.
- A gyerekek értékelik egymás tevékenységét csoporton belül, együtt válogatják ki a legjobb írásokat, szükség esetén együtt is javítgatják.
- Igazi közösségi, egymásért felelősséget vállaló munka folyik a csoportok többségében.
- Természetesen nem születnek tökéletes, hibátlan projektek, de ez mindenkinek az első

ilyen jellegű munkája. A csoportok összetételétől, idejétől, energiájától és ambíciójától függően más-más terjedelmű és minőségű lapok jönnek létre.

- Nagyon sokféle készséget, képességet fejleszt ez a projekt - anyanyelvi kompetencia, természettudományos kompetencia, digitális kompetencia, a hatékony önálló tanulás kompetenciája, szociális és állampolgári kompetencia, vállalkozói kompetencia, esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség kompetenciája), és nagy izgalommal, örömmel végzik a gyerekek, a végeredmény pedig kimondottan sikerélményt szerez minden diáknak.

-

R

10.

Tervezett idő: 5 perc.

A feladat célja: A feladat célja, hogy a hallgatók elsajátítsák a projektkészítés munkafolyamatának irányítását, végiggondoljanak, megtervezzenek egy 10 órás modult. Az oktató ellenőrizheti a hallgatókat, fölmérheti azokat a hiányosságokat, melyeknek pótlására később sort kell keríteni.

Munkaforma: egyéni.

A feladat során kipróbált módszerek: Kilépőkártya

Feladat: A hallgatók fogalmazzák meg, mit kaptak a foglalkozáson. Milyen kérdéseik maradtak a témakörben?

Eszközök: kártyák.

Lehetséges megoldások: Kilépőkártya

Válaszolatok röviden az alábbi kérdésekre:

1. Mit tanultam a két foglalkozás során?

Végre tisztán látom a projekttanulás és a projekt jellegű tanulás között a különbséget.

Megterveztem egy 10 órás folyamatot, erre nem volt szükség eddigi tanulmányaim során.

Jó volt együtt dolgozni a társaimmal, mert erősítettük egymást.

2. Milyen kérdés fogalmazódott meg bennem a munka végére a témával kapcsolatban?

Vajon milyen projektet érdemes összeállítani az alsóbb évfolyamokon, hogy a gyerekek azt is élvezettel csinálják végig?

PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM
UNIVERSITY OF PÉCS

H-7633 Pécs, Szántó Kovács János u. 1/b.
Tel.: +36 72 501-500

K A P O S V Á R I
E G Y E T E M

H-7400 Kaposvár,
Dr. Guba Sándor u. 40.
Tel.: +36 82 505-800

TÁMOP-4.1.2-08/1/B-2009-0003

3. Személyes megjegyzésem a témáról:

Nagyon tetszett az újságprojekt, ha tanítani fogok, biztosan kipróbálom. Szerintem a mai magyar oktatási rendszerben a projektjellegű oktatás gyakrabban használható.

7. Fejlesztő értékelés:

Az utolsó három feladat a fejlesztő értékelést szolgálja.

8. Felhasználható irodalom:

1. *A pedagógiai programok felülvizsgálata, Kompetenciafejlesztés*, Balatonfüred, 2007. nov. 22. http://www.veszprem-ped.sulinet.hu/vmpisz/aktualis/bf_/7.ppt#256,1,A PEDAGÓGIAI PROGRAMOK FELÜLVIZSGÁLATA Kompetenciafejlesztés Balatonfüred, 2007. XI. 22. (2011-05-23).
2. BÁRDOSSY ILDIKÓ: *A curriculumfejlesztés alapjai*, JPTE, 1998.
3. BÁRDOSSY-DUDÁS-PETHŐNÉ-PRISKINNÉ: *A kritikai gondolkodás fejlesztése*, Pécsi Tudományegyetem, 2002.
4. BÁRDOSSY-DUDÁS-PETHŐNÉ-PRISKINNÉ: *A kritikai gondolkodás fejlesztése II.*, Pécsi Tudományegyetem, 2007.
5. KAGAN, SPENCER: *Kooperatív tanulás*, Önkonet Kft., Budapest, 2001.
6. *Inkluzív nevelés – projektpedagógia*, Szerkesztette: SZABÓ ÁKOSNÉ DR., suliNova Közoktatás-fejlesztési és Pedagógus-továbbképzési Kht., Budapest, 2006.
7. KÁLMÁN LÁSZLÓ – MOLNÁR CECÍLIA: *A nyelvi nevelés módszertana*, Educatio Társadalmi Szolgáltató Nonprofit Kft., 2009.
8. KUCSERKA ZSÓFIA: *Az irodalomtanári mesterség gyakorlata és módszertana*, Educatio Társadalmi Szolgáltató Nonprofit Kft., 2010.
9. NAT: http://www.nefmi.gov.hu/letolt/kozokt/nat_070926.pdf (2011-05-23).
10. PETHŐNÉ NAGY CSILLA: *Módszertani kézikönyv*, Korona Kiadó, 2005.
11. VASS VILMOS: *A kompetencia fogalmának értelmezése*, <http://www.ofi.hu/tudastar/hazai-fejlesztési/kompetencia-fogalmanak> (2011-05-23).

Nemzeti Fejlesztési Ügynökség

ÚMFT infovonal: 06 40 638 638
nfu@meh.hu • www.nfu.hu

Befektetés a jövőbe

Új Magyarország
FEJLESZTÉSI TERV